

Σιούφας και Συνεργάτες
Δικηγορική Εταιρεία

ΟΙ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΟΡΙΖΟΥΝ ΤΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΣτΕ 1299/2021

www.sioufaslaw.gr

ΟΙ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΟΡΙΖΟΥΝ ΤΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΣτΕ 1299/2021

Με τη με αριθμό 1299/2021 απόφασή του το Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ), εφαρμόζοντας το **N. 3900/2010**¹ και τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ), καταλήγει στην παραδοχή, ότι απόφαση με την οποία ακυρώνεται πρόστιμο, που έχει επιβληθεί σε επιχείρηση λόγω παράβασης των κανόνων περί προστασίας του ανταγωνισμού (άρθ. 101 ΣΛΕΕ² και άρθρ. 1 παρ. 1 του Ν. 703/1977³), πρέπει να αναιρεθεί, εφόσον η απόφαση αυτή δεν επικαλείται την ύπαρξη εξαιρετικών περιστάσεων που δικαιολογούν τη μη επιβολή προστίμου.

¹ Ν. 3900/2010 (ΦΕΚ 213/Τ.Α'/17-12-2010): «Εξορθολογισμός διαδικασιών και επιτάχυνση της διοικητικής δίκης και άλλες διατάξεις», όπως αυτός ισχύει σήμερα, μετά τις τροποποιήσεις του Ν.4957/2022 (ΦΕΚ 141/Τ.Α'/21-7-2022): «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις»

² Άρθρο 101 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), πρώην άρθρο 81 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΣΕΚ)

³ Ν. 703/1977 (ΦΕΚ 278/Τ.Α'/26-9-1977): «Περί ελέγχου μονοπωλίων και ολιγοπωλίων και προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού», όπως αυτός ισχύει σήμερα, μετά τις τροποποιήσεις του Ν.3959/2011 (ΦΕΚ 93/Τ.Α'/20-4-2011): «Προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού»

✓ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Ο ελεύθερος ανταγωνισμός προστατεύεται τόσο από την εθνική νομοθεσία όσο και από την ευρωπαϊκή. Σύμφωνα με το **άρθ. 1 παρ. 1 του Ν. 703/1977**, απαγορεύονται όλες οι συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων, όλες οι αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και κάθε εναρμονισμένη πρακτική, που έχουν ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα την παρακώλυση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού, όπως ιδίως αυτές που συνίστανται στον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πωλήσεως. Δυνάμει, επίσης, του **άρθ. 101 της ΣΛΕΕ**, είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά και απαγορευμένες όλες οι ανωτέρω συμφωνίες, αποφάσεις και πρακτικές, που δύνανται να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών και που έχουν ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς και ιδίως εκείνες οι οποίες συνίστανται στον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πωλήσεως. Στην **απόφαση του ΔΕΕ⁴** επί της υπόθεσης Bundeswett-bewerbsbehörde και λοιπών κατά Schenker & Co. AG και λοιπών αποτυπώθηκε η γενική αρχή, σύμφωνα με την οποία οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού μόνο κατ' εξαίρεση μπορούν να μην επιβάλλουν πρόστιμο σε επιχείρηση που έχει παραβεί εκ προθέσεως ή εξ αμελείας την διάταξη του άρθ. 101 ΣΛΕΕ. Ο δε **Ν. 3900/2010** προβλέπει, ότι η αίτηση αναίρεσως επιτρέπεται μόνον, όταν ο διάδικος προβάλλει, ιδίως, ότι η προσβαλλομένη απόφαση είναι αντίθετη προς τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ή άλλου ανωτάτου δικαστηρίου.

✓ ΕΠΙ ΤΗΣ ΚΡΙΝΟΜΕΝΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

Με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού επιβλήθηκαν εις βάρος εταιρείας εισαγωγής απορρυπαντικών διοικητικές κυρώσεις και πρόστιμο, καθώς η εταιρεία στις συμβάσεις συνεργασίας της με συγκεκριμένα σούπερ μάρκετ επέβαλε ρήτρα, μέσω της άσκησης απειλών για διακοπή συνεργασίας, σε περίπτωση που τα σούπερ μάρκετ προέβαιναν στην προμήθεια των απορρυπαντικών αυτών από τρίτους εισαγωγείς. Η εταιρεία άσκησε προσφυγή κατά της απόφασης της Επιτροπής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, το οποίο ακύρωσε την απόφασή της κατά το μέρος της επιβολής του προστίμου και επέβαλε ως κύρωση στην εταιρεία την παράλειψη της συγκεκριμένης παράβασης στο μέλλον. Κατά της απόφασης του Διοικητικού Εφετείου οι αντίδικοι της εταιρείας άσκησαν αίτηση αναίρεσως ενώπιον του Συμβουλίου της

⁴ ΔΕΕ της 18-6-2013, C-681/11, Bundeswettbewerbsbehörde κ.λπ. κ./Schenker & Co. AG κ.λπ.

Επικρατείας, προβάλλοντας ως λόγο την αντίθεση της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης με τη νομολογία του ΔΕΕ.

✓ **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ**

Την προαναφερόμενη αίτηση αναίρεσης το ΣτΕ έκανε δεκτή, δυνάμει της υπ' αρ. 1299/2021 απόφασής του, κρίνοντας ότι η προσβαλλόμενη απόφαση πρέπει να αναιρεθεί κατά το μέρος που ακυρώνει το επίδικο πρόστιμο, διότι το δευτεροβάθμιο δικαστήριο δεν απέβλεψε, όπως όφειλε, **στην ύπαρξη εξαιρετικών περιστάσεων επί τη συνδρομή των οποίων και μόνο θα μπορούσε να μην επιβληθεί πρόστιμο για την επίδικη παράβαση**. Από τα ανωτέρω κριθέντα με την προαναφερόμενη απόφαση προκύπτουν σαφώς τα ακόλουθα:

- Συμφωνία, όπως αυτή με την οποία **μεθοδεύεται η απαγόρευση παράλληλων εισαγωγών προϊόντων από τρίτους εισαγωγείς**, αποτελεί επιχειρηματική συμπεριφορά που σκοπεύει στον περιορισμό του ελεύθερου ανταγωνισμού, επειδή από τη φύση της μειώνει τις ανταγωνιστικές πιέσεις και παρακωλύει την ελεύθερη εμπορική δράση, με άμεσο ή έμμεσο επακόλουθο την ενιαία και σε επιθυμητό ύψος διαμόρφωση των τιμών διάθεσης των προϊόντων, όπως εν προκειμένω των απορρυπαντικών, προς ίδιον όφελος.
- Πρακτική που συνίσταται **στον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πωλήσεως προϊόντων** είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά και απαγορεύεται, αφού εξ ορισμού έχει ως συνέπεια την παγίωση της στεγανοποίησης της εθνικής αγοράς και άρα την παρακώλυση της οικονομικής αλληλοδιείσδυσης που επιδιώκεται με τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού μόνον **κατ' εξαίρεση μπορούν να μην επιβάλλουν πρόστιμο** σε επιχείρηση που έχει παραβεί εκ προθέσεως ή εξ αμελείας την διάταξη του άρθ. 101 ΣΛΕΕ περί συμφωνιών αντίθετων προς τον ανταγωνισμό.

Ιφιγένεια Διαμαντοπούλου

Δικηγόρος

Δ.Μ.Σ. Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών ΠΑ.ΠΕΙ.

Υποψήφια Διδάκτωρ Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών Παντείου Πανεπιστημίου